

УДК 316.77

DOI <https://doi.org/10.32840/2707-9147.2021.92.6>

В. О. БОЛОТОВА

кандидат соціологічних наук, доцент,
доцент кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Т. М. БАЙДАК

кандидат соціологічних наук, доцент,
доцент кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ПАРТНЕРСТВО ПОЛІЦІЇ ТА НАСЕЛЕННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ ЯК КОМУНІКАТИВНА ПРАКТИКА

У статті зазначено, що реформування міліції в Національну поліцію України, на жаль, не знищило негативні стереотипи щодо правоохоронців. Громадяни ще не впевнені у здатності поліцейських підтримувати правопорядок на вулицях та ставати на захист пересічних громадян. Проте ефективна діяльність поліції неможлива без підтримки населення, що зумовлює необхідність побудови партнерських стосунків між ними. Це, у свою чергу, зумовлює актуальність дослідження особливостей та чинників формування партнерських відносин населення з поліцією, особливо із патрульною поліцією, зі співробітниками якої населення частіше усього вступає в контакти. Саме це було одним із завдань емпіричного дослідження, проведеного у 2019 році, об'єктом якого виступили населення та працівники патрульної поліції м. Харкова.

Дослідження показало, що рівень знання громадян основних обов'язків патрульної поліції є задовільним. Вони знають основні функції патрульної поліції, хоча вважають, що вона повинна робити більше, ніж це передбачено законом. На думку населення, поліцейські справляються із усіма своїми обов'язками, крім розшуку зниклих або розшукуваних осіб та реагування на заяви громадян про правопорушення. Найбільш високо оцінили таку діяльність патрульних, як накладання штрафів за адміністративні правопорушення, регулювання дорожнього руху та забезпечення громадського порядку.

Половина респондентів довіряють патрульній поліції. Стільки ж опитаних поліцейських охарактеризували рівень довіри населення до них як високий. Переважна більшість респондентів готові звернутися за допомогою до патрульної поліції. А більше половини опитаних готові співробітничати з поліцією у разі необхідності.

На готовність населення надавати допомогу патрульній поліції, перш за все, впливають впевненість людини у встановленні справедливості, покаранні злочинця та зменшенні рівня злочинності у місті. Можливість матеріальної винагороди та перспектива стати позаштатним працівником поліції респондентів не цікавлять. Поліцейські також вважають, що впевненість людини у встановленні справедливості є головним чинником її згоди співробітничати з ними.

Допомогою, яку патрульні потребують від населення у першу чергу, є надання інформації про злочини, що готуються, та порушників громадського порядку. Але найбільше поліцейські прагнуть розуміння особливостей їхньої роботи та моральної підтримки з боку населення.

Проведене дослідження дозволило надати рекомендації патрульній поліції щодо налагодження довготривалих партнерських відносин із населенням

Ключові слова: соціальна взаємодія, кооперація, партнерство, чинники партнерства, поліція, патрульна поліція.

Постановка проблеми. Ще у ХХ ст. перед поліцією різних країн постала нагальна потреба переглянути своє місце і роль в громадянському суспільстві. Вчені дійшли висновку, що поліція не зможе результативно працювати, знаходячись між злочинцями, з одного боку, і вороже налаштованими громадянами – з іншого. Вона є частиною суспільства і повинна розділяти його цінності. Охорона правопорядку має бути не односторонньою діяльністю поліції, а здійснюватись завдяки взаємодії між нею та пересічними громадянами. Суспільство повинно підтримувати поліцію, розуміючи, що в них спільні цілі.

Для реалізації такої моделі необхідні зміни як безпосередньо у поліції, так і у її стосунках з населенням. Розуміння таких змін в нашій країні почалось на початку нинішнього століття та поступово реалізується через реформування силових структур, комунікативну політику, спрямовану на руйнування негативних стереотипів та формування довірчого ставлення населення до поліції.

Метою системи комунікативного впливу є виникнення впевненості у кожного громадянина, незалежно від його прибутків і соціального статусу, у спроможності поліцейських стати на захист його прав і законних інтересів, в об'єктивності і неупередженості нової української поліції.

Таким чином, одним із найважливіших завдань є встановлення і підтримка відносин поліції з населенням на партнерських основах, оскільки ефективність боротьби зі злочинністю багато в чому залежить від активної позиції самих громадян у вирішенні цієї проблеми: чим більше людина задоволена роботою поліції, тим більше вона схильна допомагати їй в охороні правопорядку.

Особливої уваги потребує патрульна поліція – новий структурний підрозділ Національної поліції України, який виконує функції щодо підтримки громадського порядку та безпеки на вулицях і дорогах міст. На жаль, стереотипи про стару міліцію, а саме про співробітників патрульно-постової служби (ППС) та державної автоінспекції (ДАІ), населення перенесло й на працівників патрульної поліції. Громадяни мають певні сумніви щодо можливостей нових поліцейських підтримувати правопорядок на вулицях та ставати на захист пересічних громадян, які потрапили у скрутне становище. Звідси можна припустити, що співробітництво між населенням та новою структурою будуватиметься повільніше, ніж це потрібно для підвищення ефективності діяльності останньої.

На даний момент в українському суспільстві можна виділити декілька груп чинників, які актуалізують проблему взаємодії поліції та громадськості. По-перше, у засобах масової інформації превалює думка, що рівень злочинності залежить, у першу чергу, від законодавчої бази і від того, як правоохоронні органи ведуть боротьбу зі злочинцями. По-друге, на сучасному етапі злочинність змінилася не тільки кількісно, але і якісно, охопила своїм впливом значні прошарки населення. По-третє, значне розшаруванням українського суспільства породило й зміни у свідомості пересічних громадян, коли злочини проти заможних людей іноді сприймаються як кара.

Формування партнерських відносин між правоохоронцями та населенням досліджували такі вчені, як Щеголева Н.В., Гавриленко В.І., Кузьминський Є.Ф., Мазаєв Ю.Н., Михайловська І.Б., Рушенко І.П., Соболев В.О., Свеженцева Ю.О. та інші. Чинниками формування громадської думки щодо діяльності правоохоронних органів різних країн займалися Параносенков П.М., Колокольцев В.А., Аврутін Ю.Є., Булавін С.П., Ю.П. Соловей, В.В. Черніков тощо. Проте проведений аналіз наукової літератури показав, що системному розгляду принципів партнерських відносин поліції з населенням приділяється недостатньо уваги, емпіричних досліджень проблем взаємодії населення та поліції, зокрема патрульної поліції (з якою пересічні громадяни контактують найчастіше), проводиться вкрай мало, що зумовлює актуальність аналізу даного явища.

Метою статті є виявлення особливостей взаємодії населення та патрульної поліції та чинників розвитку партнерських відносин між ними.

Виклад основного матеріалу. Аналіз партнерських відносин доцільно починати з вивчення таких концептів, як «соціальні відносини» та «соціальні взаємодія». Соціальні відносини – це система різноманітних стійких соціальних взаємодій між індивідами або спільнотами людей. Соціальна взаємодія – це система взаємообумовлених соціальних дій, в якій дії одного суб'єкта одночасно є причиною і наслідком відповідних дій інших суб'єктів. Інакше кажучи, це обмін діями, які пов'язані одна з одною [1].

Прийнято розрізняти три основні форми взаємодії: кооперацію, конкуренцію та конфлікт. Кооперація – співробітництво декількох індивідів (груп) заради рішення спільного завдання. Кооперація виникає там і тоді, де і коли стає очевидною перевага об'єднаних зусиль над індивідуальними. Специфічним видом кооперації є партнерство, яке передбачає більш довгі та тісні стосунки, тобто стосунки більш високого рівня.

Партнерство – це вид кооперації двох та більше суб'єктів заради досягнення єдиної мети, яке характеризується тривалістю в часі, засноване на добровільності, відповідальності, відкритості та взаємодопомозі. Основними характеристиками партнерства є єдність цілей,

добровільність прийняття зобов'язань, відповідальність сторін за зобов'язання, врахування інтересів партнера, відкритість, взаємний контроль, повага до прав та взаємодопомога [2].

Вивчення партнерських відносин можна здійснювати з позиції багатьох підходів. Кожен з них, без сумніву, має свої переваги і дозволяє поглянути на партнерство під певним кутом. Перш, за все, це роботи В. Парето та П. Сорокіна щодо соціальної взаємодії; функціоналізм (зокрема концепція Т. Парсонса); конфліктні теорії Р. Дарендорфа та Л. Козера; символічний інтеракціонізм, теорія «соціального обміну» (Дж. Хоманс, П. Блау, Р. Емерсон) [3]. На нашу думку, найбільш оптимальною для аналізу партнерських відносин поліції та населення є теорія обміну. Люди вступають у соціальну взаємодію, оскільки очікують, що будуть нагороджені і продовжують цю взаємодію, тому що одержують те, чого прагнуть.

Специфіка відносин поліції та населення пов'язана, перш за все, з особливостями діяльності в правоохоронній сфері, якою є державна діяльність, що здійснюється з метою охорони права спеціально уповноваженими органами шляхом застосування юридичних заходів впливу, у суворій відповідності із законом і беззаперечним дотриманням установленого ним порядку [4]. По-друге, будь-яка форма взаємодії чітко регламентується законодавством. По-третє, взаємодія може відбуватися на рівні індивід-індивід, а також група-група, індивід-група. По-четверте, складність структури Національної поліції України та специфічність її діяльності зумовлюють різні форми взаємодії поліції та громадян. По-п'яте, взаємодія населення відбувається не з усіма службами. Люди частіше за все зіштовхуються саме з патрульною поліцією.

Робота щодо встановлення зв'язків із населенням є досить складною, тому що доволі поширеним є уявлення про роль поліції як головного правоохоронного органу в державі. Ставлення до працівника поліції в нашій державі в більшості випадків залишається поки негативним. І такі оцінки дійсно мають підставу. Окремим її працівникам ще властиві зловживання службовим становищем, незастосування необхідних заходів до правопорушників, байдужність, формалізм. Проте в той самий час відбувається активізація діяльності громадських формувань із правоохоронними функціями, що можна пояснити суспільною зацікавленістю населення України в рішенні складних проблем у сфері боротьби зі злочинністю й охорони громадського порядку.

Спільна діяльність поліції і населення формує у людей усвідомлення необхідності рахуватися з інтересами суспільства, з повагою ставитися до закону, розуміти громадянські обов'язки. Уміння працівників поліції вміло побудувати партнерські відносини з представниками громадських формувань, об'єднаннями громадян та окремими людьми можна розглядати як важливий показник їхнього професійного рівня. Залучення громадськості до правоохоронної діяльності

може бути тільки на добровільних умовах, тому необхідно домогтись зацікавленості громадян у співпраці з поліцією.

Аналіз процесу формування партнерських відносин між населенням та патрульною поліцією було одним із завдань емпіричного дослідження, проведеного у 2019 році авторами даної роботи, М. Криворучко та А. Івакіним.

Об'єктом дослідження виступили населення та працівники патрульної поліції м. Харкова. В якості методів збору даних було використано анкетне опитування, в якому взяли участь 300 мешканців м. Харкова та формалізоване інтерв'ю за участю 150 харківських патрульних поліцейських. Вибірка квотна (для населення основними параметрами відбору було взято стать та вік, а для працівників патрульної поліції – район патрулювання).

У процесі дослідження було виявлено рівень поінформованості населення про діяльність патрульної поліції. Так, основними джерелами отримання такої інформації є ЗМІ (телебачення, газети, інтернет) (76%), досвід друзів, близьких та знайомих (47%) та випадкові спостереження за діяльністю поліції (37%). Досвід безпосереднього неформального або формального спілкування мають тільки 16% та 11% відповідно, що свідчить про недостатність прямих контактів з представниками поліції. Організовані поліцією зустрічі, лекції та інші заходи відмітили тільки 3% опитаних. Відповідно, інформування відбувається по непрямим каналам, через посередників і може зазнавати викривлень. Особливо це стосується розповідей друзів, близьких та знайомих про їх досвід (табл. 1).

Що стосується рівня довіри респондентів до джерел інформації, із яких можна отримати інформацію про діяльність патрульної поліції, то 48% респондентів зазначили, що найбільш довіряють досвіду друзів, близьких та знайомих, 40% вважають достовірними дані, отримані із ЗМІ, а 39% опитаних довіряють своїм очам – випадкові спостереження за діяльністю поліції для них є найбільш достовірним джерелом. Третина довіряє безпосередньому формальному спілкуванню, а п'ята частина неформальному. Організовані поліцією зустрічі, лекції та інші подібні заходи користуються довірою тільки у 6%. Тобто щоб уникнути викривлення інформації про поліцію та домогтись довіри до неї, треба шукати такі форми взаємодії, щоб водночас передбачали безпосереднє спілкування та не були занадто масові. Велике значення також має дотримання норм професійної поведінки в будь яких ситуаціях (табл. 1).

Було виявлено, що чоловіки більш 25% довіряють як неформальному, так і формальному безпосередньому спілкуванню із правоохоронцями, ніж жінки (25% проти 14% для неформального спілкування та 35% проти 21% для формального).

Під час дослідження було також виявлено, що неформальному спілкуванню з представниками патрульної поліції найбільш довіряє

Таблиця 1
**Основні джерела інформації про діяльність патрульної поліції
для населення та довіра до них**

Джерела інформації	Кількість респондентів, які отримують інформацію про діяльність патрульної поліції	Кількість респондентів, які довіряють цим джерелам
ЗМІ (телебачення, газети та інтернет)	76%	40%
Досвід друзів, близьких та знайомих	47%	48%
Випадкові спостереження за діяльністю поліції	37%	39%
Досвід безпосереднього неформального спілкування	16%	21%
Досвід безпосереднього формального спілкування	11%	30%
Фільми та книги про діяльність поліції та поліцейських	10%	5%
Організовані поліцейські зустрічі, лекції та інші заходи	3%	6%

молодь 18-25 років (41%), а випадковим спостереженням за діяльністю правоохоронців респонденти – 26-35 років (53%). Це ще раз підкреслює важливість саме цих каналів надходження інформації, бо молодь повинна стати для поліції головною цільовою групою налагодження партнерських відносин.

Для вікової категорії 36-60 років рівною мірою важливі випадкові спостереження та інформація зі ЗМІ (38% та 39%). А ось для людей похилого віку флагманом серед інших джерел інформації є ЗМІ (73% респондентів цього віку відмітили їх як найправдивіше джерело отримання інформації).

Для виявлення знань щодо обов'язків патрульної поліції респондентам було запропоновано обрати те, що, на їхню думку, вона повинна виконувати. У цілому рівень знання населення основних обов'язків патрульної поліції можна охарактеризувати як задовільний. Найчастіше згадувалось накладання штрафів (81%), реагування на заяви і повідомлення громадян про правопорушення (77%), регулювання дорожнього руху (76%), забезпечення громадського порядку в місті (75%) та профілактика правопорушень (71%). Проте 43% респондентів вважає, що патрульна поліція повинна забезпечувати безпеку осіб, взятих під захист, здійснювати контроль за зберіганням та використанням

вогнепальної зброї. Біля третини думає, що вона проводить досудове розслідування кримінальних правопорушень (28%) та здійснює контроль за опікою і піклуванням над дітьми та запобігає насильству в сім'ї (28%), що насправді не входить в коло її обов'язків.

Щодо оцінки населенням діяльності патрульної поліції, то, на думку населення, патрульна поліція справляється з усіма своїми функціями, крім розшуку зниклих або розшукуваних осіб та реагування на повідомлення громадян про правопорушення (оцінка 2,78 за п'ятибальною шкалою).

Найвище було оцінено накладання штрафів за адміністративні правопорушення (3,58), регулювання дорожнього руху (3,53), забезпечення громадського порядку (3,43) (табл. 2).

Таблиця 2

Оцінка населенням виконання патрульною поліцією своїх функцій (за п'ятибальною шкалою, де 1 – зовсім не виконується, 5 – виконується повністю)

Функції патрульної поліції	Оцінка
Накладання штрафів за адміністративні правопорушення	3,58
Регулювання дорожнього руху	3,53
Забезпечення громадського порядку	3,43
Надання необхідної інформації пішоходам та водіям про безпеку на дорозі	3,34
Надання першої медичної допомоги	3,27
Затримання підозрюваних	3,16
Профілактика правопорушень	3,13
Розшук зниклих або розшукуваних осіб	2,79
Реагування на заяви та повідомлення громадян про правопорушення	2,78

Під час дослідження було виявлено рівень довіри населення до працівників патрульної поліції. Так, 50% опитаних довіряють патрульній поліції, 23% зазначили, що новим поліцейським не довіряють, 27% не змогли дати однозначної відповіді, що можна пояснити відсутністю випадків взаємодії цих людей із патрульною поліцією та низькою обізнаністю про її діяльність.

Самі працівники патрульної поліції охарактеризували рівень довіри населення до них як високий, це відмітили 45% поліцейських, біля третини опитаних не поділяють думку своїх колег та вважають, що рівень довіри все ще низький.

Було визначено, що рівень довіри до працівників патрульної поліції більше у респондентів, які мають вищу освіту, ніж у людей із середньою або середньою спеціальною освітою (60% та 36% відповідно).

Розбіжностей у рівні довіри до патрульної поліції між різними віковими категоріями населення виявлено не було.

У ході дослідження було виявлено, що за допомогою до патрульної поліції у разі необхідності готові звернутися 70% респондентів, 14% від допомоги відмовляються. Серед тих, хто не готовий звернутися за допомогою до патрульних, більше людей середнього віку – 21%.

Надавати допомогу поліцейським у разі необхідності готові 67% респондентів, лише 13% відмовляються це робити. Жінкам складніше визначитися, чи готові вони надати допомогу поліцейським, ніж чоловікам (27% та 13% відповідно). Це можна пояснити небажанням жінок втручатися у доволі специфічну діяльність правоохоронців, побоювання помсти з боку правопорушників, меншою фізичною силою. Надати допомогу патрульній поліції більше схильні люди із вищою освітою (71%).

Опитані поліцейські вважають, що соціально-демографічні характеристики респондентів, такі як вік та стать, не впливають на рівень довіри та готовність звернутися за допомогою до поліцейських у разі необхідності (92%).

Половина опитаних патрульних зазначила, що готовність допомагати поліції не залежить від віку. На думку 20%, найбільш відкриті до цієї правоохоронної структури люди середнього віку.

На готовність населення надавати допомогу патрульній поліції могла б вплинути впевненість у встановленні справедливості та покаранні злочинця (84%) та зменшенні рівня злочинності у місті (53%). Перспектива матеріальної винагороди та можливості стати позаштатним працівником громадян не цікавить.

Думка поліцейських майже збігається із думкою населення із цього приводу – 69% з них вважає, що впевненість у встановленні справедливості є головним чинником формування установки громадян на співробітництво. Також 42% вважає, що на співробітництво з ними може вплинути гарантування захисту від помсти злочинця за надання допомоги. Тобто поліцейські більше значення надають індивідуальній безпеці, коли громадян більше цікавить загальна безпека (38%). Також поліцейські переоцінюють можливість отримання матеріальної допомоги за співробітництво (24% поліцейських проти 12% у населення). Таким чином, можна побачити дещо викривлене сприйняття поліцейськими мотивів пересічних громадян, що може позначитись на стосунках між ними (табл. 3).

Дослідження показало, що впевненість у встановленні справедливості та покаранні злочинця є важливим фактором для усіх вікових категорій, зменшення рівня злочинності у місті більше хвилює людей похилого віку (72%), а гарантування захисту від помсти злочинця є чинником співпраці для 41% опитаної молоді. Можливо, саме про них в першу чергу згадували ті поліцейські, які відмічали важливість даного мотиву.

Таблиця 3

Чинники, які, на думку патрульних поліцейських та пересічних громадян, сприяють співробітництву між ними

Чинники	Населення (кількість)	Поліцейські (кількість)
Впевненість у встановленні справедливості	84%	69%
Впевненість у зменшенні рівня злочинності у місті	53%	38%
Гарантування захисту від помсти злочинця	25%	42%
Можливість отримати матеріальну винагороду	12%	24%
Можливість набуття статусу позаштатного працівника	5%	3%

Найбільш розповсюдженими факторами відмови населення від співробітництва із патрульною поліцією є невіра людей в можливість правоохоронних органів (83%), недовіра населення до держави в цілому (72%) та корумпованість деяких працівників патрульної поліції (58%).

Якщо звернутись до думки опитаних працівників патрульної поліції, то основними чинниками, що зумовлюють відмову населення взаємодіяти з ними, вони вважають недовіру населення до держави в цілому (73%) та звернення людей до патрульної поліції з питань, які не входять до її компетенції (62%), що призводить до конфліктів. Щодо корумпованості працівників патрульної поліції, то лише 10% її представників погодились із цим. Крім того, поліцейські зазначали повну байдужість населення до особливостей служби патрульних та абсолютну упевненість у тому, що патрульна поліція має «робити все, що попросять громадяни».

Задля формування можливих напрямків співробітництва партнерських відносин між населенням та патрульною поліцією було визначено, яку допомогу громадяни вважають за потрібне надавати патрульним у разі необхідності.

Так, надання інформації про можливі випадки терористичних актів (55%) та про порушників громадського порядку (53%) – це та допомога, на яку населення згодне у першу чергу. Це легко пояснити нестабільною ситуацією в країні та війною, коли тероризм стає невід’ємною частиною життя країни. Найменше згодні брати участь у профілактичній роботі із групами ризику (важкими підлітками, неблагополучними сім’ями, наркозалежними тощо) – 4%. Причиною може бути небажання стикатися із неблагополучними верствами населення, що може потребувати певних комунікаційних навичок та особливостей характеру.

Жінки більш налаштовані надавати інформацію про осіб, схильних до наркоманії та алкоголізму, ніж чоловіки (42% та 23% відповідно).

У свою чергу, чоловіків більше турбує можливість терористичних актів у місті (64% та 32% відповідно). Залежності між готовністю надавати інші види допомоги та статтю, віком, рівнем доходу респондентів виявлено не було.

Щодо видів допомоги, які, перш за все, потрібні патрульним, то більше половини (63%) прагнуть від населення просто розуміння особливостей їх служби та невід'ємних труднощів, що виникають під час виконання службових обов'язків, повагу до праці поліцейських. 40% поліцейських відмітили надання інформації про злочини, що готуються, оскільки запобігти їм, виходячи з досвіду поліцейських, дуже важко. 39% поліцейських зазначили важливість інформації про порушників громадського порядку, бо вчасно їх затримати та накласти відповідні санкції буває важко та навіть неможливо. 30% правоохоронців хотіли б отримувати інформацію про випадки незаконного виготовлення та продажу алкоголю, бо у зв'язку з підвищенням цін на алкогольні вироби кількість правопорушень цього виду значно зростає. Приблизно чверть хоче розраховувати на допомогу населення в охороні громадського порядку у складі громадських формувань.

Висновки. Таким чином, отримані в процесі дослідження дані дозволяють робити такі рекомендації щодо розвитку партнерських відносин між населенням та патрульною поліцією:

1. Організувати інформаційні кампанії задля роз'яснення специфіки роботи патрульних поліцейських, нівелювання стереотипу щодо «універсальності» їхніх посадових обов'язків, донесення до громадян того факту, що патрульна поліція потребує їх допомоги, що підвищить ефективність її роботи та сприятиме досягненню спільної мети «безпечного міста».

2. Застосовувати різні канали інформування населення залежно від цільової аудиторії, не допускати виникнення інформаційних «дірок» та формування чуток, отримання викривленої та неточної інформації.

3. Проводити регулярні заходи серед особового складу патрульної поліції задля підвищення його загальної культури, культури мовлення, формування необхідних навичок спілкування з різними категоріями громадян для підвищення рівня довіри населення до патрульних.

4. Створити систему постійних зустрічей працівників патрульної поліції з представниками невеликих груп різних верств суспільства, що зменшить їх заформалізованість та дозволить громадянам висловити свої побажання щодо покращення роботи патрульних.

Список використаної літератури

1. Тарасенко В.А. Социальное взаимодействие как процесс. Москва : ГАСК, 2013. 304 с.
2. Ионова О.Б. Социальные технологии партнерства. Москва : Наука, 2006. 108 с.
3. Тернер Дж. Москва : Директ-Медиа, 2007. 829 с.
4. Подоляка А. Правоохоронна діяльність і правоохоронні органи. *Віче*. 2009. № 18. С. 123–128.

Bolotova V. O., Baidak T. M. Police-community partnership in modern Ukraine as a communicative practice

The article notes that the reform of the police into the National Police of Ukraine, unfortunately, did not destroy the negative stereotypes about law enforcement. Citizens are not yet confident in the ability of police to maintain law and order on the streets and to protect ordinary citizens. However, effective policing is not possible without the support of the population, which necessitates building partnerships between them. This, in turn, determines the relevance of the study of the features and factors of partnership between the population and the police, especially with the patrol police, with whose staff the population most often comes into contact. This was one of the tasks of an empirical study conducted in 2019, the object of which was the population and employees of the patrol police of Kharkiv.

The study showed that the level of knowledge of the basic responsibilities of the patrol police is satisfactory. They know the basic functions of the patrol police, although they believe that they should do more than required by law. According to the population, the police are coping with all their responsibilities except searching for missing or wanted persons and responding to citizens' allegations of crime. Patrol activities such as fines for administrative offenses, traffic regulation and public order were praised the most.

Half of the respondents trust the patrol police. The same number of interviewed police officers described the level of public confidence in them as high. The vast majority of respondents are ready to seek help from the patrol police. And more than half of the respondents are ready to cooperate with the police if necessary.

The willingness of the community to provide assistance to the patrol police is primarily influenced by a person's confidence in establishing justice, punishing the offender and reducing crime in the city. Respondents are not interested in the possibility of material rewards and the prospect of becoming a freelance police officer. Police also believe that a person's confidence in justice is a major factor in his agreement to cooperate with them.

The assistance that patrols need from the community in the first place is to provide information about crimes in preparation and violators of public order. But most police officers seek to understand the specifics of their work and the moral support of the community.

The study provided recommendations to the patrol police on establishing long-term partnerships with community.

Key words: social interaction, cooperation, partnership, partnership factors, police, patrol police.